Aventuri în Amazonia
Aventuri în Amazonia
Horace Banner
Despre autor

Horace Banner a fost un misionar-pionier care a slujit în cadrul organizaţiei Unevangelised Field Mission (UFM Worldwide). A îndrăgit oamenii din pădurile tropicale amazoniene şi, pentru mai bine de patruzeci de ani, urmând chemarea lui Dumnezeu, şi-a pus viaţa la dispoziţia Domnului şi a lucrat cu populaţia tayapo. Horace şi Eva, soţia lui, au acceptat cu bucurie să împlinească chemarea din partea Domnului de a sluji printre oamenii din Brazilia. Au dat dovadă de un curaj deosebit, de perseverenţă şi multă iubire, fiind primii misionari care au trăit în mijlocul acestor oameni sălbatici dintr-o aşezare tribală.

Horaee şi Eva, apoi Copiii lor, Jessie Mae şi James, au reuşit să se pună în locul lor şi să se integreze în cultura lor. S-au raportat bine la băştinaşi şi au ajuns să fie acceptaţi şi îndrăgiţi de ei. Horace a preluat sarcina de a pune limba Kayapo într-o formă scrisă. Mai târziu, el a tradus pasaje din Biblie în limba kayapo şi a scris imnuri pe care indigenii încă le mai cântă. Pacea a luat locul violenţei în acea regiune şi o parte dintre ei au ajuns să-L cunoască şi să-L iubească pe Domnul Iisus. Horace a fost, pentru tribul Kayapo, predicator, ftivăţător, vindecător, frate, prieten şi sprijin de nădejde în multe feluri. Şi-a făcut un renume, a ajuns o autoritate în cultura kayapo şi a fost numit cetăţean de onoare al Braziliei, oferindu-i-se o medalie în semn de recunoaştere a slujirii sale extraordinare în acel ţinut.

Mai mult decât orice, Horace îl cunoştea şi îl iubea pe Dumnezeu. Cu o deosebită modestie şi cu un altruism rar întâlnit, el vedea fu fiecare necaz o şansă deosebită de a se apropia de Mântuitorul lui. Plăcerea lui *era* să îi aducă pe alţii la Mântuitorul lui, neprecupeţind niciun efort. Dorinţa lui arzătoare era ca oamenii să *adă* în viaţa lui înţelepciunea, dragostea şi puterea lui Dumnezeu. Fie ca Domnul secerişului să-i cheme pe mulţi alţii să urmeze pilda acestui om evlavios şi să se alăture misiunii în care el a slujit atâta timp!

George P. Rabey UFM Worldwide
UFAA Worldwide
Cuprins

UFM Worldwide *a* fost înfiinţata în 1931 sub numele „The

Unevangelised Fields Mission". Scopul misiunii este de a răspândi Evanghelia la oamenii neevanghelizaţi din întreaga lume.

Primii misionari UFM au acţionat în Brazilia şi Congo. În prezent, sunt implicaţi în această lucrare 85 de misionari care au câmpul de misiune lb Africa, Asia, Asia-Pacific, Europa şi America de Sud.

Misionarii UFM sunt creştini evanghelici care au o chemare clara pentru misiune, confirmată de bisericile lor locale.

Prioritatea UFM este să împărtăşească Evanghelia oamenilor care nu au mai avut şansa să audă Vestea Bună. Ei îşi concentrează activitatea în special pe evanghelizare, plantare de biserici şi formarea liderilor.

UFM colaborează cu biserici, considerând că misionarii sunt trimişi de biserici, nu de agenţii misionare. Ei fac echipă cu bisericile naţionale pentru evanghelizarea de pionierat. Lucrarea se doreşte a fi interdenominaţională şi sunt incluşi toţi cei care îşi declară credinţa evanghelică. Misiunea îşi oferă, cu bucurie, sprijinul pentru ca misionarii să ajungă în orice *ţara* a lumii.

Mai multe informaţii despre UFM Worldwide se pot obţine scriind la sediul central din Swindon sau pe site-ul www.ufm.org.uk.

Despre autor…6
UFM Worldwide…8
Tiparul electric… II
Musca efemeră alba…19
De seama cosaşului…25
Renegatul din jungla…31
Marea doamnă…39
O masă de Crăciun neobişnuita…47
Cu tapirul nu e de joacă!…55
Un pont de la îmblânzitorul de elefanţi…63
Broscuţele ne arată calea…71
Casa închisă…77
Iată ce poate face un kinkaju!…83
Test Amazonia…90
Răspunsuri…92

Tiparul electric

Un tipar electric poate produce electricitate de nu mai puţin de 500 de volţi!

— Rntr-o duminica dimineaţă, în loc să meargă la şcoala dumi-Jnicala cum era de cuviinţa, băieţii tribului *kayapo* erau de negăsit. Trezindu-se flămânzi, se vorbiseră să meargă la pescuit.

Nu erau departe, dar, pe când se întoarseră ei cu canoele, orele de şcoala se terminaseră. Şi, încă înainte de a fi fost v8 zuţi, tot satul ştia că nu veneau cu mâinile goale. Când nu-i nimic de vânat sau captura de la pescuit este mică, indienii-knyapo se ruşinează şi intră în sat pe furiş, evitând să fie văzuţi de cineva. Când prind însă ditamai captura, fac un tămbalau în toată regula. În acea duminica dimineaţă, strigatele erau aşa de puternice, ca şi cum ar fi ucis un jaguar!

Aventuri în Ama-pnia

Băieţii erau bucuroşi nevoie mare, în timp ce urcau malul râului. Aduceau ceva viu, atârnat la capătul unei funii. Era un tipar electric!

— Poftim! îmi spuse unul dintre ei. Ne-ai spus să prindem unul viu. Acum poţi să-l fotografiezi.

I, Mai văzusem de multe ori ţipari electrici, dar fie morţi, fie sclipind prin apă.

— Agăţaţi-l, vă rog, de prăjina *aceeal*

Nu era o treabă *uşoară*, dar flăcăii se fereau cu mare atenţie din calea creaturii care se zvârcolea în toate părţile. Am băgat de seamă că era legat cu o sfoară cât se poate de uscată. Experienţa îi învăţase pe micii pescari bazele izolării electrice. Care vasăzică, strămoşii lor au învăţat de şocuri electrice înaintea alor noştri!

Tiparul nu era foarte mare, având o lungime de doar un metru şi ceva şi gros cât braţul unui om. Nu putea fi confundat cu un şarpe, întrucât corpul lui verde-îhehis nu *avea solzi* şi, pe partea ventrală, de la coadă până la cap, i se vălurea o aripioară subţire. Pe capul turtit se vedeau cei mai micuţi ochi posibili şi o gură căscată. Sfoara îi era trecută prin branhii.

Băieţilor nu Le-a scăpat interesul meu pentru victima lor.

Tiparul electric

— Ai ochii albiţi din cauză că am pescuit în Ziua Domnului? mă fotrebă unul dintre ei. („Ochi albiţi" spun ei când se referă la supărare.)

Poate că mă supăra faptul că nesocotiseră şcoala duminicală, dar interesul meu pentru tiparul electric era vădit.

— Aşadar, iată tiparul electric – dinam, baterie şi bobină de descărcare toate la un loc –, gata să transmită şocuri electrice în dreapta şi-n stânga, fără excepţie! făcui eu, dus pe gânduri.

Citisem undeva că un tipar poate produce curent electric de până la 500 de volţi, *aşa* că am intrat în casa după voltmetru. S-ar putea să funcţioneze dacă ating contactul pozitiv de coada sau aripioara peştelui şi leg la pământ contactul negativ.

— Nu-I atinge, c-o să te trântească.la pământ! ţipară băieţii. Lasă-l să moară mai întâi. Atunci nu mai curentează pe nimeni.

M-am lăsat convins uşor. Nu mai era nimic de făcut, decât să aşteptăm ca tiparul electric să moară. Mă apăsa gândul

Tiparul electric că toată acea electricitate trebuia să fie irosita. Mă gândeam la ceea ce s-ar fi putut face cu cei 500 de volţi dacă ar fi fost folosiţi într-un mod util. Când te gândeşti că toată electricitatea pe care au produs-o vreodată tipării electrici *s-a* consumat în şocuri electrice care au curentat mici crabi şi plevuşci sau de care s-au speriat cei mai mari. Atâta lumină, căldura şi putere potenţiale irosite pe degeaba!

Tiparul mort fu dat jos şi înmânat băieţilor, care, parca mai flămânzi ca niciodată, se pregătiră pentru ospăţ. M-am uitat cu mare băgare de seamă cum băieţii pregătiră peştele, tăindu-l felii, dar nu am văzut nimic în acea creatură care să semene cu o centrală electrică. Inima îi era foarte aproape de gură şi am fost surprins să văd o inimă atât de mică pentru un corp atât de lung şi solid.

Oamenii tribului kayapo au credinţa că se vor asemăna cu ceea ce mănâncă. Ei mănâncă maimuţe ca să devină duri şi zgomotoşi, mănâncă jaguari ca să fie puternici şi ţipari electrici, ca să devină răi. Cu cât se fac mai puternici şi mai sălbatici, cu atât cresc şansele ca să devină într-o zi căpetenia tribului. Prietenii mei tayapo cred că ai avea multe de învăţat de la un tipar electric… cum să devii mai sălbatic şi mai înspăimântător. Ei ar spune că Dumnezeu a creat tiparul ca să ne arate cum să fim sălbatici şi înspăimântători. Eu aş spune mai degrabă că Dumnezeu a făcut tiparul electric ca să învăţăm de la el cum să nu fim!

Oamenii din triburile din jungla au idealurile lor. Toţi eroii lor legendari sunt războinici neînfricaţi cu superputeri, arme magice şi pricepuţi la omoruri. Cum se minunează ei la povestirile misionarilor despre Domnul Iisus care nu se asemăna nici pe departe cu nicio persoană pe care au cunoscut-o sau şi-ar fi închipuit-o ei vreodată.

Nimeni nu a fost vreodată atât de puternic. Numai Iisus a putut afirma: „Toată puterea Mi-a fost dată în cer şi pe pământ”. Şi chiar dacă Iisus deţinea atâta putere, oamenilor le făcea plăcere să-l cunoască.

15

Aventuri în Ama-onia

Uf

Iisus *o* vindecat pe mulţi oameni. Multe boli au fost vindecate prin puterea Lui. Prin puterea Sa, Iisus a potolit valurile, a scos afara demoni şi chiar a înviat morţi. La Iisus, „toată-puterea” se îmbina cu „toată-iubirea”.

Iisus vrea să fim ucenicii Lui, *să* învăţăm de la El. De unii singuri, niciodată nu am putea să fim ca El. Firea noastră umană este plină de trufie, egoism şi răutate. Privirea noastră, cuvintele rostite şi faptele noastre nechibzuite şi izvorâte din răutate pot produce multă durere.

Când echipamentele electrice funcţionează cum trebuie, nu sunt şocuri electrice şi nici risipă de energie. Dacă e nevoie de lumină, nu trebuie decât să apeşi butonul, iar dacă e nevoie de căldura sau energie electrică, trebuie doar să conectezi la priză. Dacă acţiunile, privirile sau cuvintele noastre sunt ca nişte şocuri electrice, înseamnă că ceva nu e în regulă cu noi şi e ceva care ar trebui ÎVidreptat.

Domnul Iisus doreşte să îndeplinească aceasta şi apoi să facă din noi ceea ce, prin firea noastră, nu am reuşi niciodată. El doreşte să ne facă asemenea Lui. Înainte ca El să înceapă să lucreze în noi, trebuie să facem un pas, şi anume să-L primim ca Mântuitor şi Domn. Atunci.

Tiparul electric

Duhul Sfânt vine în inima noastră şi, odată cu El, primim viaţa şi lumina, dragostea şi puterea lui Dumnezeu.

Ce lucru minunat este să îl cunoşti pe Domnul Iisus, să crezi *fo’* El şi să ştii că El lucrează *în* noi şi prin noi! Tot ce primim şi orice face El pentru noi trebuie să dăm mai departe, nu să ţinem pentru noi. În lume sunt atâţia oameni nevoiaşi, trişti, singuri, descurajaţi, păcătoşi. Iisus vrea să împlinească nevoile acestor oameni folosindu-Se de noi.

? – *

—.

17

Musca efemera alba

Jungla braziliana se mândreşte cu aproximativ 30.000 de specii de fluturi.

Într-o dimineaţă devreme, am deschis uşa şi ceea ce am văzut afara m-a uimit peste măsura. Se vedea o dâra alba de abur cam la patru metri deasupra apei, cât cuprindeam cu privirea, în susul şi în josul râului. Dâra de abur se ţinea neîntrerupta şi plutea în *aer* ca şi cum scria ceva pe cer.

Aventuri în Ama-onia

Musca efemeră albă

M-am apropiat de malul apei ca să văd despre ce e vorba şi am descoperit că „aburul" *as/ea* viaţa şi nu plutea, ci înainta în amonte, format din milioane de mici creaturi ca nişte fluturaşi care zburau într-o formaţie compacta.

„Oare de unde-or fi apărut?" mă întrebam în sinea mea. „Sigur nu vin de la gura de vărsare a râului, e prea departe. Şi încotro au pornit-o *aşa* de devreme şi *aşa* de zor? Sigur nu vor să ajungă la izvorul râului cu aripioarele astea delicate…" Uriaşa procesiune mergea tot înainte, fără ca vreuna din micile înaripate să o ia pe de lături, ori la *dreapta*, ori la stânga. Acum, soarele se ivise deja printre vârfurile copacilor.

Jungla braziliană se mândreşte cu aproximativ 30.000 de specii de fluturi. Oricum, deşi aceste mici creaturi se aseamănă foarte mult cu fluturii, acestea seamănă mai mult cu ceea ce noi am numi muşte efemere. Soarele arunca o rază de lumină aurie pe fiecare aripioară în mişcare. Era o privelişte încântătoare.

Atunci se apropie de malul râului un bărbat din tribul Kayapo, echipat cu un arc şi săgeţi.

— *Zâne kuem pa*, îmi spuse.

Aşa spun băştinaşii la „bună dimineaţa", care s-ar traduce, literal, „dimineaţa e a noastră".

Omul se grăbea să meargă la pescuit. Începu să dezlege o canoe dintre cele ce erau acostate în „portul" satului.

L-am întrebat dacă observase şi el, făcând un gest spre priveliştea încântătoare. El încuviinţă cu un mormăit. Kayapo nu *au* niciun cuvânt pentru „da".

— Şi de unde or fi venit?

— Din apă! îmi răspunse, fără să stea pe gânduri.

— Şi încotro au pornit-o?

— Înspre apă, mormăi el, finpingând canoea în mijlocul curentului, şi începu să vâslească.

Din apă, înspre apă! Aveam în faţă un mister pe care trebuia neapărat să-l desluşesc. Soarele strălucea acum pe deasupra copacilor, iar aerul se încălzea.

La un moment dat, una dintre insecte ieşi din linie şi începu să piardă din înălţime. Cu toate eforturile disperate de a-şi continua zborul, în câteva clipe, căzu în apă şi se pierdu din câmpul meu vizual. Odată ce soarele se înălţa tot mai sus pe cer, şi alte aripioare dădură semne de oboseală, se poticniră şi căzură. Începeau să cadă cu sutele, cu miile.

21

Aventuri în Ama-pnia

Din apă, înspre apă! Acum am priceput. Aş fi vrut să le fac o strigare sutelor şi miilor de mici creaturi care zburau mai departe, fără să ţină seama de celelalte victime.

„Abateţi-vă din drum, abateţi-vă! Nu vă daţi seama că vă vine rândul? Aripioarele voastre sunt exact la fel de firave ca şi ale suratelor voastre care au pierit deja. De ambele părţi ale râului se află sol bun, solid, la care puteţi ajunge cu uşurinţa. De ce nu vă abateţi pe de lături, ca să fiţi în siguranţă?”

Niciuna nu se opri, pentru că ele au fost create de Dumnezeu cu frumuseţe şi instinct… nu cu capacitatea de a mă asculta sau de a înţelege ce le spun eu. Îşi continuară zborul, tot înainte, luptându-se până la ultima zvâcnire a aripioarelor, până ce pieriră una câte una.

Din apă, înspre apă, cu doar un scurt ciclu de viaţă de patru ore între cele două limite!

Era încă dimineaţă devreme când dispăruse şi ultima vietate din acea procesiune. Văzduhul rămăsese curat ca cristalul, iar pe luciul apei, nici urmă de insecte dintre milioanele pe care le înghiţise. Ce pildă pentru milioanele de suflete omeneşti care trăiesc astăzi, dar care vor păşi curând în veşnicie!

Domnul Iisus era tot timpul cuprins de compasiune faţă de mulţimile de oameni. Le privea ca pe nişte oi fără păstor. Le *vedea* cum înaintează pe calea larga a păcatului, a neascultării şi a nepăsării. Ascultaţi avertismentul Lui: „Lată este calea care duce la pierzare, şi mulţi sunt cei ce intră pe ea” (Matei 7: 13).

Musca efemeră albă

Iisus a părăsit cerul, venind pe pământ, a trăit, a murit şi a înviat tocmai ca să ne scape pe noi de la pierzare. „Fiindcă atât de mult a iubit

Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică" (Ioan 3: 16).

23

De seama cosaşului

Cosaşul face parte din familia lăcustelor, iar lăcustele nu se duc de lângă o plantă sau un copac până ce nu îl golesc de tot de verdeaţă.

Ce e asta? Soţia mea, doña Eva, îmi arata o insectă mare, *verde*, cocoţată pe plasa de protecţie împotriva ţânţarilor. Era ora de culcare şi amândoi abia aşteptam să ne ascundem sub plasă pentru a scăpa de ţânţarii sâcâitori care bâzâiau întruna de la asfinţit. Acum, *dona* descoperise o insectă ciudată, ce stătea pe plasă de parcă aştepta să se facă lumină. Atunci, urma să treacă la treaba şi să roadă plasa, până dincolo de ea, lăsând o gaură frumoasă prin care toţi ţânţarii înfometaţi să poată trece ca să ajungă la noi! Aprinzând o lumină, am văzut că nu era decât o specie de cosaş.

— N-ai de ce să te temi, o informai eu. E doar un cosaş în căutare de ceva verde.

— S-ar putea să fie adevărat, / / răspunse doña Eva. Dar totuşi, scoate-l afară din dormitor.

Nu avem iarbă aici.

Atunci am scuturat bine plasa, *aşa* cum fac

Aventuri în Ama-onia

De seama cosaşului adesea ca să o curăţ de gozurile căzute din acoperişul de stuf. După această operaţiune, cosaşul încă stătea neclintit. Atunci i-am dat un bobârnac, ca şi cum ar fi fost o muscă sau o viespe. Cosaşul nu se urni nici aşa. Apoi, l-am pocnit cum se cuvine cu o revistă veche, făcută sul. Intrusul nostru încă nu se mişcase din loc. Într-un final, l-am apucat, hotărât, între două degete şi am tras. Chiar şi *aşa*, el nu se dădu bătut. Atunci am observat ca musafirul meu nedorit se agăţa cu ambele picioare, folosindu-şi partea de la genunchi în jos. Era pregătit pentru *aşa* ceva, fiindcă *avea* pe picioarele lui nişte zimţi ca dinţii unui ferăstrău, atâta tot că nu-s pentru tăiat, ci pentru agăţat.

Văzându-se încolţit, / / cosaşul făcu o săritura de toată după el, ca să-l fac să sară din //închipuiţi-vă surpriza găsit aşteptându-mă, gata pentru un nou atac! Nici aştepte să fie azvârlit afară, ci se întorsese deja, gata să *dea* piept cu inamicul, orice-ar fi. Primi însă un alt ghiont, *aşa* că sări din nou, dar se răsuci / în aer aşa încât ateriza din nou faţă în faţă cu inamicul.

frumuseţea. M-am nou, afară din casă. mea când l-am ca un *boxer* vorba luat

„Cosaşule, te ţii bine, din câte văd", murmurai eu. „Se pare că joci după regula: *Dai înapoi numai când n-ai de ales şi*, *chiar şi atunci*, *nu cumva să întorci spatele duşmanului*".

Mi-au venit în minte alţi oameni despre care am citit în cărţi sau în reviste, care erau „de seama cosaşului". De exemplu, o persoană care nu se focalizează pe nimic, care gustă câte puţin din toate şi nu s-a deprins bine cu nimic. Sau un băiat care îşi doreşte foarte mult un lucru până ce îl dobândeşte, după care se plictiseşte de acel lucru de la o zi la alta.

Ar mai putea fi o fetiţă care, în timp ce ar trebui să-şi facă temele la matematică, se gândeşte cum să îşi cheltuie banii de buzunar. În limba engleză, se foloseşte expresia „de seama cosaşului" pentru a descrie acest stil adoptat de unii oameni şi din cauza căruia nu reuşesc să atingă un ideal înalt sau să obţină ceva bun în viaţă.

Cunoaştem cu toţii astfel de persoane şi, în niciun caz, aceştia nu sunt numai fete şi băieţi de şcoală. Se găsesc cu duiumul şi în biserici! Nimeni n-ar putea spune când vor veni sau când vor pleca de ici, colo. Problema lor nu e doar că vin la biserică din când în când. Şi interesul lor e la fel. Ar putea să asculte un mesaj din Cuvântul Domnului dintre cele mai provocatoare şi solemne, fără să fie impresionaţi câtuşi de puţin. Din clipa când s-a spus „amin", ei încep să sporovăiască despre tot felul de nimicuri. E şi acesta un exemplu pentru atitudinea „de seama cosaşului"? Cosaşii sar, desigur, dar nu ca şi oamenii nepricepuţi! Dacă vedem un cosaş ţopăind în voie, aceasta înseamnă că el caută ceva. Sare încoace şi încolo până ce găseşte. Apoi, stă înfipt locului. Îşi înfige gheruţele şi picioarele lui antiderapante, că nu-l mai clinteşte nimeni din loc, orice-ar fi.

27

Aventuri în Ama-onia

De seama cosaşului

Cosaşul face parte din familia lăcustelor, iar lăcustele nu se duc de lângă o plantă sau un copac până ce îl golesc de tot de verdeaţă. Ceea ce dă forţă lăcustelor este unitatea şi astfel ele sunt de temut. Forţa cosaşului rezidă în faptul că atunci când găseşte ceea ce doreşte, rămâne acolo. Unii oameni aleg să se creştineze, dar bat în retragere la scurt timp după aceea. Când sunt confruntaţi cu ispite, nu pot face faţă.

În loc să înainteze pe calea credinţei, ei dau înapoi. Cu cosaşii însă, e diferit. Direcţia lui e înainte, nu înapoi. îl poţi lovi, înghionti, poţi să dai cu el jos de pământ sau să-l fugăreşti afară, însă nu se da bătut. Dacă se mişcă, se mişcă înainte. Se ţine bine. Când se ridică din nou, îşi înfruntă duşmanul direct.

La un moment dat, pe Domnul Iisus îl urmau mari mulţimi de oameni, pentru că le hrănise cu pâine şi peşti. Când le vorbi însă despre pâinea vieţii şi viaţa veşnică, mulţimile se risipiră care-ncotro. Citim ca mulţi dintre acei oameni au renunţat la Iisus şi au dat înapoi (Ioan 6: 66 – 69). Atunci, Iisus S-a îndreptată către ucenici şi i-a întrebat dacă nu pleacă şi ei. Petru a răspuns în numele tuturor:

…

— Doamne, la cine să ne ducem? Tu ai cuvintele vieţii veşnice. Şi noi am crezut şi am ajuns la cunoştinţa că Tu eşti Hristosul, Sfântul lui Dumnezeu.

Petru şi tovarăşii lui îl cautaseră multă vreme pe Mesia, înainte de-L găsi pe Iisus. Andrei, de pildă, îşi lăsase baltă mrejele şi plecase în Iudeea unde predica Ioan Botezătorul. Andrei fusese un ucenic de-al lui Ioan când îl întâlnise prima dată pe Iisus. Andrei a fost primul care L-a cunoscut. Căutarea lui ajunsese la capăt. Fără întârziere, el îl adusese la Mântuitorul şi pe fratele lui, Petru.

Ei nu erau creştini de moment. Ei nu se creştinaseră pentru nişte pâini şi peşti. Doreau viaţa veşnică şi, din momentul în care au descoperit-o la Domnul Iisus, I s-au dedicat pentru totdeauna.

Ştiu că sunt al lui Iisus, *Iar El al meu va fi Nu numai pe acest pământ*, *Dar şi în veşnicii*.

29

Renegatul din jungla

Toate reptilele au sângele rece şi cameleonul nu face excepţie. Trebuie să-şi ia din exterior toată căldura de care are nevoie. De aceea *stă* aşa de mult tolănit la soare.

Într-o zi, eram cu canoea într-o mică călătorie şi am hotărât să ne oprim undeva să prânzim. După ce legarâm bine barca, băiatul kayapo care ne însoţea plecă în căutare de nişte vreascuri pentru aprins focul.

Deodată, se uită în sus şi, după câteva clipe, ne arătă şi nouă o ramură ce atârna deasupra apei. Ne luă ceva vreme până unul dintre noi îşi dădu seama ce anume voia să ne arate.

Aventuri în Ama-pnia

Renegatul din junglă dar, uitându-ne cu mare atenţie, desluşirăm un cameleon. Cameleon înseamnă „leul pământului”. După felul în care arata, ai putea crede că e înrudit cu crocodilul feroce,» *însa*, cameleonul nu e nici pe departe un animal feroce.

Se ţinea atât de strâns de ramura aceea, de parcă ÎVisăşi viaţa lui atârna de ea, înlănţuindu-şi *strâns* picioarele în jurul ramurii şi, în plus, încârligându-şi tare coada lui lungă. Ce diferit e de maimuţe! La o înâiţime de şaisprezece metri, maimuţa atârnă, cu o siguranţă superbă, agăţată doar cu vârful cozii!

Cameleonul era de culoare verde precum frunzişul ramurii de care se ţinea şi care aproape îl ascundea vederii. Alteori, l-am văzut de culoare sură şi pătat. Se spune că îşi poate schimba culoarea după voie, camuflându-se în peisaj. Astfel se fereşte ca să nu fie văzut de inamicii lui, în special de păsările răpitoare, în altă opinie, cameleonul îşi schimbă culoarea nu ÎVI funcţie de locul în care se află, ci în funcţie de starea lui din acel moment. Culoarea corpului îi este determinată de faptul că îi este cald sau frig, că este treaz sau adormit, speriat sau furios. De cele mai multe ori, biata creatură e verde şi *rece*. *Odată*, am pus mâna pe un cameleon viu şi, cu toate că era o zi toridă, corpul reptilei. era rece

ca şi botul unui câine.

Toate reptilele au sângele rece şi cameleonul nu face excepţie. Trebuie să-şi ia din exterior toată căldura de care *are* nevoie. De aceea stă aşa de mult tolănit la soare. Şi, în timp ce se încălzeşte la soare, mai picoteşte de somn. În acea stare, nu i-ar fi deloc bine dacă s-ar năpusti un uliu asupra lui sau dacă ar da peste el un jaguar în căutare de pradă!

Dacă mă gândesc mai bine, mă bucur foarte mult că am sânge cald, la o temperatură constantă de 37 de grade Celsius, fie că străbat cu greu o junglă aburindă, fie că stau la un colţ de stradă pe un vânt rece de martie.

Cât de neplăcut *ar* fi pentru noi dacă, pentru a ne putea rezolva o treabă în frig, *ar trebui să* ne încălzim bine la foc şi apoi să ne zorim să terminăm cât mai repede totul, înainte de a ni se epuiza căldura acumulată!

Fiinţele umane pot fi şi ele la fel de schimbătoare precum cameleonul. Cameleonul este folosit ca ilustraţie pentru oamenii care îşi schimbă părerile după cum le convine. Oamenii instabili, pe care nu

te poţi baza, sunt asemănaţi cu cameleonul.

33

Aventuri în Ama-onia

Nimeni nu ridică în slăvi un renegat. Şi cel mai dispreţuit dintre toţi este cel ce şi-a lepădat credinţa. Cine nu a întâlnit măcar o persoană care pozează ca un sfânt cu aureola la ocazii speciale şi care se poate mula după situaţie, într-unul gri întunecos, pătat sau chiar negru? Cât de mult este adumbrit

Renegatul din junglă creştinismul din cauza acestor oameni care se declară creştini, dar viaţa lor dovedeşte cu totul altceva!

Apostolul Petru a fost, la un moment dat, un renegat. Într-o seară, l-*a* jurat solemn lui Lsus că îi va rămâne credincios. Şi totuşi, înainte de zorii zilei, el *s-a* lepădat de El de trei ori, spunând că nici măcar nu ştie cine este Iisus.

În acea seară, Petru era în curtea marelui-preot şi se aşezase lângă foc să se încălzească. Însă răceala lui era de *aşa* natură, încât niciun foc din lumea asta nu l-ar fi putut încălzi. Era o răceală de tip spiritual. Lui Petru îi era teamă! Toată căldura şi fervoarea pe care le simţise în timp ce era cu Iisus se stinseseră, întreaga înfăţişare şi purtarea lui Petru se schimbaseră după împrejurări.

Când fu luat în batjocură, mărturia lui de ucenic al lui Iisus se preschimbă în minciunile şi jurămintele unui om netemător de Dumnezeu.

35

Aventuri în Ama-pnia

O privire *de-a* lui Iisus fu îndeajuns ca să nască lacrimi în ochii lui Petru şi să aducă un adânc sentiment de regret şi ruşine în inima lui. Nu-şi pierduse credinţa. Încă iubea. Era însă atât de slab şi instabil.

Te lepezi şi tu de Iisus, *aşa* cum a făcut Petru? E ultimul lucru pe care ţi-ai dori să-l faci. În tovârâşia altor creştini, te simţi atât de puternic şi sigur pe tine. Când totul merge bine şi este uşor, eşti plin de entuziasm şi pasiune. îi vei rămâne credincios lui Iisus întotdeauna, oriunde! apoi apare ispita, întâlneşti dispreţ şi reproş, la fel ca Petru. Te simţi singur, iar tăria şi entuziasmul tău se risipesc ca un fum. Şi deodată te trezeşti că te lepezi de Domnul tău.

Pentru a rămâne plin de pasiune şi credincios lui Iisus, căldura şi puterea pe care le primeşti din pârtăşiile frumoase nu sunt îndeajuns. Lucrarea Domnului în tine trebuie să fie personală,

profunda şi reală. Rugăcunea şi citirea Bibliei sunt elemente esenţiale pentru o viaţă creştina sănătoasă. Dacă Duhul Sfânt este în tine, vei fi întărit, vei putea rămâne ferm pe poziţie, credincios şi vei fi un om de nădejde, oriunde te vei afla şi orice ar veni peste tine.

W

Un *ou* dintr-un cuib de emu, numit şi struţ brazilian, poate cântări aproape o jumătate de kilogram.

Marea doamnă

Un mod de a ieşi din satul nostru spre lumea de afara este să navighezi pe râu. E cel mai uşor de călătorit astfel în sezonul ploios, când apele se umfla destul de mult şi fac posibila navigarea hârcilor cu motor. În timpul verii, călătoria este *anevoioasă* şi primejdioasa, întrucât apele sunt mici şi nu mai acoperă bolovanii, iar vârtejurile sunt la ele acasă.

Aventuri în sima-onia

Cu toate că eu şi doña Eva am vrea să evităm drumurile în timpul verii, corespondenţa noastră nu suferă amânare, iar în lunile uscate, s-ar putea să ne ia nu mai puţin de o lună drumul până la cel mai apropiat oficiu poştal!

Un alt mod de a ajunge la lumea de afară este călătoria pe uscat, până la râul Araguaia, la peste 300 de kilometri depărtare. Jumătate din această distanţă se străbate prin jungla nelocuită. Apoi, drumul dă într-un câmp deschis de prerie, parcă dintr-o altă lume. Deşi călătorul, la început, se bucură că scapă de hăţişuri şi de buştenii răsturnaţi, va duce dorul umbrei răcoroase din pădure. Curând îl va lua şi foamea, pentru că

Marea doamnă cele mai multe animale de vânat se adăpostesc mai degrabă la umbra pădurii, decât în arşiţa nemiloasă a soarelui. Mai sunt şi câteva excepţii, desigur, şi *cea* mai însemnată se pare că este emu, sau struţul brazilian. Un cuib cu ouă de emu este întotdeauna o descoperire preţioasă, pentru că un singur ou cântăreşte aproape o jumătate de kilogram. Ce-ai zice de o omletă făcută dintr-un ou de struţ?

Ultima oară când am văzut un struţ brazilian, am rămas profund impresionaţi de statura lui impunătoare, penele mari, picioarele lungi şi corpul lui masiv. „Regina păsărilor!" m-am gândit. Apoi am observat ce cap mic are şi m-am întrebat cum de reuşeşte să coordoneze un corp atât de mare şi atâta forţă. Când i-am întrebat pe indigeni ce

mănâncă struţul, ei ne-au răspuns, zâmbind:

— De toate!

Oricum, insectele, verdeţurile şi fructele de pădure ar trebui să fie bune pentru el, fiindcă sunt bogate în vitamine. Struţul însă nu se dă în lături să mănânce scoici, pietricele, monede şi cioburi de sticlă!

După cum se vede, la cât este de mare, nu prea are judecată, pentru că o dă înainte, cu tot ce vine, bun sau rău.

Desigur, sunt şi oameni care „înghit de toate", chiar şi credinţele în potcoave norocoase, pisici negre, horoscopuri şi oglinzi sparte!

Astfel de superstiţii nu sunt pentru creştini. Credinţa noastră în Iisus ne ridică deasupra acestor superstiţii naive.

41

Aventuri în Ama-pnia

Marea doamnă

Cu toate astea, chiar şi creştinii trebuie să *se* roage pentru discernământ. Lumea ne oferă foarte multe lucruri pe care ar trebui să le evitam dacă dorim ca credinţa noastră să crească şi să ne bucurăm de o viaţă trăită în mod plenar. Cuvântul lui Dumnezeu *ar* trebui să ne fie călăuza şi să trăim fiecare zi în ascultare de instrucţiunile sale.

Struţul nu este singurul vinovat de lipsa lui de judecata. Ce am putea crede despre o pasare care nu zboară?

Doña Eva spune că ar prefera mai bine să fie bufniţa decât struţ. Dacă ar fi *să* fie o pasare, ar dori ca măcar *să poată* zbura şi să se înalţe deasupra junglei, cu spinii, şerpii şi jaguarii ei.

Însă, la fel ca noi toţi, doña Eva trebuie să trăiască fără aripi. Trupurile noastre au fost create şi echipate pentru a trăi pe pământ.

Totuşi, orice trup pământesc găzduieşte în el un duh pe care Dumnezeu l-a creat şi l-a menit pentru El însuşi şi pentru cer. Mulţi oameni uită acest lucru şi îşi duc traiul ca şi cum totul s-ar reduce la aceste lucruri pământeşti. Nu îşi fac timp nici să se gândească la Dumnezeu. Ei nici nu îl laudă pe El, nici nu se roagă.

În rugăciune, creştinii îşi folosesc echipamentul spiritual, „aripile". Profetul spune despre cei ce se roagă că „se vor înălţa prinzând aripi ca vulturii". Stând la dispoziţia lui Dumnezeu, ne putem ridica deasupra îndoielilor, a temerilor şi a problemelor noastre şi, chiar şi înainte de a spune „amin", suntem înviorați şi întăriţi în duh.

Mulţi tineri nu se roagă pentru că părinţii lor, care odată aveau obiceiul de a se ruga, au renunţat şi nu au mai fost preocupaţi să-i

învețe pe copii calea spre Dumnezeu.

„Însă, chiar dacă struțul nu își folosește aripile ca să zboare, nu îi sunt de folos la alergat?"

Așa este. Struțul este aproape cel mai rapid animal cu picioare. Ceea ce spunea Iov despre struț, anume că râde de cal și de călăreț, este cât se poate de adevărat (Iov 39: 18).

De la înălțimea gâtului *sau* lung ca un periscop, struțoaica poate zări pericolul de la o distanță mai mare de o milă și o ia îndată din loc, cu toată viteza. Se gândește doar la ea. Chiar dacă are ouă sau pui, îi lasă să-și poarte singuri de grijă până ce se întoarce. Și Qsta dacă mai găsește drumul înapoi și dacă nu cumva cineva îi pradă cuibul între timp!

43

Aventuri în Ama

Marea doamnă

Cine ar vrea *să* fie crescut ca un pui de struț, cu o mamă egoistă și nepasatbare? în acel caz, cel mai simplu ar fi pentru el să crească fără *să iubească*, nerecunoscător și neascultător.

Cu toată înclinația struțului pentru viteza și hoinăreală, nu ajunge prea departe, pentru că, în loc să își pună capul la contribuție când aleargă, își folosește doar picioarele și aripile. În caz de primejdie, dacă ar căuta un loc sigur și ar ține o linie dreaptă, totul ar fi bine, însă struțul aleargă în cercuri mari. Dușmanii lui știu asta și nu scapă ocazia să se folosească de acest avantaj.

Băștinașii nu sunt de acord cu ceea ce se spune despre struț, și anume că își ascunde capul în nisip și se crede în siguranță, chiar *dacă* moartea îi dă târcoale. Oricum, acest lucru s-ar potrivi foarte bine cu felul lui nesăbuit de a trăi.

Regina păsărilor? Nicidecum! Struțul nu are nici măcar atâta înțelepciune cât să-și coordoneze înfățișarea ei impunătoare cu forța de care dispune, or înțelepciunea este o calitate de căpătâi pentru orice conducător.

Ce lecție bună pentru noi, *să* nu ne lăsăm dominați de brațele și de picioarele și de poftele noastre! Nu avem voie să ne irosim darurile și timpul și să nu ajungem nicăieri.

Dumnezeu ne-a înzestrat cu cap și inimă și, fiind creștini, avem Cuvântul Său și pe Duhul Sfânt să ne călăuzească și să ne țină chiar și capul și inima Un controlul Său.

Citeşte ce a scris apostolul Pavel despre alergare. El se ferea la cursa vieţii.

„Să dăm la o parte orice piedică şi păcatul care ne înfă*ră aşa* de lesne şi *să* alergăm cu stăruinţă în alergarea care ne stă înainte. Să ne uităm ţintă la Căpetenia şi Desăvârşirea credinţei noastre, adică la Iisus" (Evrei 12: 1 – 2).

45

O ţestoasa trăieşte 350 de ani sau mai mult.

O masa de Crăciun neobişnuita i şi iar curcani peste tot, dar a auzit cineva de broasca ţ de Crăciun?

Aici, în pădurile braziliene, aceste creaturi ciudate ne slujesc ca hrană de multe ori. Cu toate că sunt turme întregi de porci sălbatici care cutreiera, grohăind, pădurile ca nişte smintiţi, totuşi vânătorii nu le dau de urma în fiecare zi. Rareori se întâmpla însă să vină acasă fără una sau două broaşte ţestoase. Iar de ţestoase e plin râul. Acestea muşcă adesea momeala pusă pentru peşti, înghiţind-o cu cârlig cu tot.

O ţestoasă de vreo şapte kilograme, numai bună de băgat în oala noastră cu presiune, aşteaptă să fie pusă la foc. Păcat de ea, că a trebuit să fie prinsă de vânătorul nostru. Altminteri, ar fi continuat să mănânce şi *să* crească încă două sau trei

Aventuri în Ama-onia secole! Carapacea e ascunsă foarte bine în decorul de frunze moarte din pădure, *ceea* ce o face greu de observat. Doar mişcarea o dă de gol.

S-ar putea spune că ţestoasele au fost create astfel încât să nu poată fi ucise şi mâncate niciodată. Fiind protejată pe dedesubt de un „scut".

solid şi neted, iar pe deasupra, de *acea* carapace boltită şi crestată, nu prea are de ce să se teamă. Nici ploaia nu o udă, nici ghimpii nu o străpung. E ferită astfel şi de ulii, şi de câini.

Carapacea ţestoasei nu poate fi zdrobită nici de porcii sălbatici, cu copitele lor ca de fier, nici de strânsoarea anacondei.

Un piranha vorace i-ar putea înşfăca un picior în timp ce înoată în râu, dar această pierdere nu e niciodată fatală. Şi, după ce a păţit-o o dată, devine de două ori mai precaută.

Ţestoasa a fost creată pentru o viaţă lungă. Aceasta nu se datorează doar armurii ei puternice care o protejează. La *aceasta* contribuie şi firea ei. E liniştită şi molcomă. Nu-şi I face duşmani.

Nu se grăbeşte şi nu se îngnjorează niciodată. Se face comodă

oriunde *s-ar* afla, pe uscat sau Hi apă.

O *masă de Crăciun neobişnuită* în pădure, pe câmp sau în curtea din spate a unei case. Nu trebuie să muncească deloc, pentru că nu-şi construieşe nici cuib, nici vizuină nu-şi sapă. Nu se preocupă de familie. Femelele depun ouăle în nisip şi se îndepărtează, cu mersul ei greoi, în căutare de ceva de-ale gurii, lăsându-şi ouăle să se clocească singure în căldura primită de la soare şi din nisip. Puii de ţestoasă nu-şi cunosc niciodată părinţii.

Ţestoasa nu poartă pică nimănui. îi dă pace tatuului sâsi sape vizuina; veveriţei, să-şi adune alunele; papagalului, să ţipe; maimuţei, să se caţere prin copaci. Nu-i pasă de nimic din toate acestea, dar va trăi mulţi ani după ce chiar şi cel mai de temut duşman al său va fi uitat.

Iat-o, umblând agale, de la un copac la altul, acumulând forţă, grăsime şi tărie de la fructele de pădure suflate pe jos de vânt, netrebuind nici măcar să şi le culeagă.

Pe vreme rea, se ascunde şi doarme până ce lucrurile se hidreaptă. Când apare un pericol, se retrage în carapace şi rămâne acolo până ce trece primejdia. Nu se agită, decât atunci

Aventuri în Ama-onia

O masă de Crăciun neobişnuită când vânătorul o leagă fedeleş şi simte ca viaţa ei preţioasa îi este pusă în pericol. Atunci, se străduie din toate puterile, toată noaptea, să se elibereze şi să scape.

Până şi broaştele *ţestoase* mor odată şi *odată*] Da, chiar şi după secole întregi în care s-au ferit de armele vânătorului şi de ghearele puternice ale jaguarului. Chiar cu armura lor, cu mişcările molcome şi cu felul lor de a fi pentru aproape 350 de ani, şi ţestoasele mor ca şi orice alt animal! Şi ce demonstrează prin viaţa lor atât de lunga? Un mare nimic! Nu fac rău nimănui, nu dăunează cu nimic. Nu fac altce*va decât să* trăiască… şi să moară.

Cine ar dori *să* fie o ţestoasă, chiar şi cu cei aproximativ 280 de ani în pus faţa de media de viaţa a oamenilor?

Metusala a trăit cu mult mai mult decât cea mai bătrână ţestoasa care a existat vreodată. Când a păşit pragul anului 900, apoi pe cel de 950, se poate să fi crezut *că avea să* atingă vârsta de I.*000 de* ani. Ce viaţa lunga! Oare cum a trâft-o? Ce a făcut cu atâţia ani? Ce şansa deosebita să faci ceva cu adevărat important în tot acest răstimp! Citim despre Metusala că a trăit 969 de ani, apoi a murit! (Geneza 5: 27)

Noi nu putem trăi pe pământ cât a trăit Metusala sau C (fi *o* ţestoasă braziliană a *h* să dumnezeu ne oferă celor mai mulţi dintre noi 70 de ani plini de prilejuri nu doar să trăim şi să murim, ci să facem ceva de mare valoare, atâta timp cât trăim în lumea aceasta cu atâtea nevoi. Dumnezeu doreşte *să* ne bucurăm de viaţă şi să o trăim pe deplin pentru El şi împreună cu El.

Domnul Iisus a spus: „Cine îşi iubeşte viaţa o va pierde". Cât de mult îşi iubeşte viaţa această *ţestoasă* bătrână şi nefolositoare! Şi cât de bine îi ilustrează pe atât de mulţi dintre noi care, cu toată inteligenţa şi avantajele de care dispun, îşi trăiesc viaţa într-un mod la fel de deşert şi egoist ca şi această creatura bizară care, la urma urmei, nu prea are cum să ştie mai multe.

„Cine îşi pierde viaţa pentru Numele Meu o va câştiga". Domnul vorbea aici doar despre cei care vor pieri ca martiri? în Noul Testament, „martir" şi „martor" sunt traduceri ale aceluiaşi cuvânt! Aceasta înseamnă că, în ochii lui Dumnezeu, cine îşi trăieşte viaţa pentru Iisus ca „martor" al său este totuna cu cel care moare pentru El, ca „martir".

Odată, l-am luat cu mine pe un om din tribul kayapo într-o călătorie la oraş, ca să-şi cumpere ceva cu nişte bani pe care îi câştigase. Gândindu-mă cum să-l ajut mai bine cu cumpărăturile, l-am întrebat unde îi sunt banii.

Închipuiţi-vă uimirea mea când el îmi răspunse: – Oh, i-am pierdut deja pe toţi. Şi, văzându-mi uluirea, repetă: Da, i-am pierdut pe toţi, dar uite ce-am găsit.

Atunci, scoase la expoziţie, cu mare emfază, un cuţit nou, cu lama strălucitoare, o oglindă şi câteva articole de îmbrăcăminte.

51

Aventuri în Amatţonia

O masă de Crăciun neobişnuită în limbajul tribal nu exista termenii comerciali. Triburile nu au monedă de schimb şi nici nu au cuvinte pentru noţiunile de „cumpărare", „vânzare" sau „cheltuire". Omul meu nu îşi pierduse banii. De fapt, îi cheltuise. Şi, când i-a cheltuit, a

„Găsit" altceva, de o valoare efectiva mult mai mare decât cele câteva monede pe care i le înmânase vânzătorului de va magazin. Aşadar, a-ţi „pierde" viaţa pentru Iisus înseamnă, de fapt, a o „cheltui" pentru El şi cu El Cum poţi face asta? Mai întâi, ia hotărârea fermă că,

indiferent de ceea ce ar face sau nu cei din jurul tău, tu vei fi un creştin adevărat, trăindu-ţi viaţa nu doar pentru tine însuţi, ci pentru Domnul Iisus care şi-a dat viaţa pentru ca tu să fii al Lui.

Apoi, începe să înveţi câte ceva în fiecare zi a săptămânii, pentru a te dezvolta ca ucenic al lui Iisus. Domnul Iisus a spus: „Învăţaţi de la Mine" şi aceasta înseamnă mai mult decât să înveţi la matematică, ştiinţe şi limbă. Atunci când căutăm să ne trăim viaţa pentru Iisus şi să ne asemănăm cu El, găsim că avem *aşa* de multe de învăţat! Şi aceasta înseamnă viaţa *aşa* cum a menit-o El pentru noi.

Aşadar, pe lângă că poate constitui o hrană gustoasă, broasca ţestoasă ne şi învaţă ceva. Noi, cei care îl ascultăm pe Iisus, deţinem şi ne bucurăm de ceva mult mai bun decât stilul de viaţă. Avem o viaţă mult mai trainică decât cea a lui Metusala. Noi îl cunoaştem şi îl urmăm pe Cel care are cuvintele vieţii veşnice.

53

Cu tapirul nu e de joaca!

Tipirul are pielea atât de *groasa* şi tare, încât nu-i pasă de spini şi ţepi, nici chiar de săgeţi, dacă se întâmpla să-l nimerească vreuna.

Astăzi e mare veselie în sat. Vânătorii au reuşit să omoare un tapir, ceea ce înseamnă carne proaspăta pentru toată lumea. Doña Eva se bucură foarte mult că avem o oală sub presiune, deoarece carnea de tapir este foarte tare, mai ales după ce a stat cu sare, la uscat, aşezată pe nişte fâşii de piele întinse la soare.

Cât este viu, tapirul este întruchiparea forţei. Are capul mare, tare şi în formă aerodinamică, ceea ce constituie un mare plus pentru viaţa din jungla. Şi vaca are capul mare şi tare, dar *ar* întâmpina numai necazuri dacă ar trebui să facă vreodată schimb cu tapirul şi să plece de pe pajişte, în pădure.

Aventuri în Ama-onia

Cu tapirul nu e dejoacă!

Prin hăţişurile pădurii, şi-ar încurca coarnele lungi cât ai clipi, iar pielea sensibilă a gâtului i-ar fi străpunsă de spini. Cu capul lui de formă alungită, tapirul poate străbate şi cel mai *des* tufăriş.

Şi pielea îi este atât de groasă şi tare, că nici chiar săgeţile nu o pot străpunge întotdeauna. îăpirul are picioarele scurte, dar se ţine foarte bine pe copite. Are o trompă scurtă, doar cât să-i acopere gura, cu care mănâncă şi comunică cu alţi tapiri. Şi receptorii pentru miros sunt aşezaţi la nivelul trompei. Tapirul află cam tot ce trebuie să ştie

despre ceea ce îl înconjoară doar adulmecând în jur cu trompa. Când simte o primejdie, tapirul o ia la goană spre râu cu o viteză greu de imaginat pentru un animal atât de masiv. Ajuns în apă, dă din picioare cu mare repeziciune şi înoată la fel de bine ca o vidră. Are o bună stabilitate pe picioare, astfel că poate umbla chiar şi sub apă, pe fundul râului. Cu *aşa* copite, niciun mal nu e prea abrupt *sau* noroios pentru el.

Ei bine, astăzi vânătorii kayapo au ucis un tapir! Pesemne te întrebi cum or fi reuşit, de vreme ce tapirul se protejează atât de bine, fiind mereu cu ochii-n patru şi gata să o ia la picior.

Cum or fi reuşit să-l prindă, cu nişte arme atât de primitive cum e arcul cu săgeţi? Răspunsul este că, pe lângă că indienii kayapo sunt buni ţintaşi, ei dau dovadă de mare isteţime şi răbdare.

Ei ştiu totul despre tapiri. L-au prubuluit ei bine încă înainte să-l ucidă şi chiar înainte să înceapă vânătoarea. Ei ştiu, de pildă, că animalul are nişte obiceiuri foarte bine aşezate. Stă o bună bucată de vreme în acelaşi sălaş. îi place să se scalde îndelung în acelaşi loc şi în acelaşi interval de timp în fiecare zi. Merge la apă pe acelaşi drum, pe aceeaşi potecă. Spre deosebire de porcii mistreţi şi maimuţe, tapirul umblă de unul singur. Dacă nu e niciun pericol, îşi ridică trompa şi scoate nişte sunete, în nădejdea că îi va răspunde vreun alt tapir singuratic. Când apelul lui primeşte răspuns, se bucură nevoie mare!

Vânătorii ştiu că tapiruluj îi place sarea. Chiar dacă un tapir e posibil să nu fi gustat sare niciodată, se va opri să lingă ţărâna acolo unde găseşte o dâră de sare.

57

Aventuri în Ama-pnia

Cu tapirul nu e dejoacă!

Mai important decât asta *este* să ştii ca tapirul are un punct slab, ca o spărtura în armură. Cu toate că are picioare puternice, piele groasă şi capul tare, tapirul are urechea mare, deschisa şi fără nicio apărare! Poţi să tragi o săgeată sau chiar un cartuş sau un glonţ *de* vânătoare la întâmplare şi nu le va simţi mai mult decât ca pe nişte împunsături de ac, dar dacă *o* singură săgeată sau un glonţ ajung în ureche, tapirul *cade* grămadă la pământ!

Aşa că viclenii vânători se pun pe treabă. Dacă au sare, o presară pe cărăruie. îl încearcă şi cu un şuierat prietenos. Vânătorii ştiu să-i imite sunetele la perfecţie, fie ca să-i atragă atenţia, fie ca răspuns la

propriile eforturi de a-şi căuta un partener. Încet, cu mare răbdare, ei îl momesc să intre în zona pregătită de ei şi până la urma îl fac să întoarcă urechea fa *raza* arcului şi a săgeţii pregătite întru pieirea lui.

Apoi, o singură lovitură… şi marele tapir se prăbuşeşte la pământ, ca o victimă uşoară, dacă vânătorul are răbdare şi pricepere.

Când Domnul Iisus i-a chemat pe primii Lui ucenici, Le-a spus că îi va face „pescari de oameni", prinzând oameni pentru El, dar nu întru pieire, ci întru mântuire.

Aici, în jungla braziliană, şi „pescuim", şi „vânăm" oameni pentru Iisus. Aceasta este chemarea tuturor ucenicilor Domnului. Oamenii sunt „prinşi" atunci când Cuvântul Domnului le ajunge la inimă şi apoi încep şi ei să creadă şi să-L urmeze pe Domnul.

În limbajul Kayapo, la „ureche" se spune „orificiul prin care se ajunge până la inimă". Atâţia oameni par să aibă urechile interconectate atât de bine, încât ceea ce intră pe una iese

59

Aventuri în Amazonia imediat pe cealaltă! Oamenii tribului însă au dreptate. Urechea *este* calea prescrisa de Dumnezeu pentru a ajunge la inimă.

„Credinţa vine în urma auzirii; iar auzirea vine prin Cuvântul lui Hristos" (Romani 10: 17).

Bărbaţii nu se lasă prinşi cu uşurinţă, însă pescarii şi vânătorii nu se dau bătuţi cu una, cu două. Ei ştiu că în spatele unei înfăţişări dure şi rigide, *adesea se* ascunde o inimă singuratică şi neajutorată, gata să răspundă *ia* chemarea potrivită.

Cu tapirul nu e dejoacă!

Domnul Iisus nu S-a limitat doar la predicare. Citim că El umbla prin sate şi cetăţi predicând şi arătând lucrurile minunate ale împărăţiei lui Dumnezeu! (Luca 8: 1)

Dacă, în procesul nostru de a aduce alţi oameni la Iisus, ei opun rezistenţă; dacă mărturia noastră depusă la întâmplare se dovedeşte ineficientă, ar trebui să încercăm şi să arătăm puţin mai mult în relaţii, punând umărul şi iubind. Astfel vom putea ajunge la „urechea" lor, iar Cuvântul Domnului le va pătrunde până la inimă.

61

Singura specie din familia de elefanţi originară în continentul american este tapirul.

Un pont de la îmblânzitorul de elefanţi

În fiecare vara, băştinaşii fac noi defrişări de pădure, ca să J-pregătească terenurile în care vor cultiva, th sezonul ploios, porumb şi manioc. Mai întâi, taie toţi arbuştii şi tufişurile, apoi copacii mari şi lasă totul *să se* usuce în arşiţa soarelui, după care dau foc la copacii uscaţi. În pădurile amazoniene nu exista pericol de incendii, pentru ca nu prea se găsesc copaci raşinoşi, iar lemnul verde nu arde. Chiar şi după ce au fost lăsate la uscat timp de două luni, uneori focul nu arde decât frunzele şi crenguţele subţiri, pârjolind lemnele groase doar puţin pe deasupra. Atunci urmează partea grea în munca băştinaşilor, când trebuie

Aventuri în Ama-cmia

*Un pont de la îmblânzitorul de elefanţ*i să cureţe manual buştenii nearşi, crapându-i mai mici şi adunându-i în grămezi pentru a-i aprinde din nou.

Bărbaţii tayapo fura uimiţi să vadă, în nişte reviste vechi de la noi, imagini cu elefanţi care cară cu trompa buşteni mari şi îi clădesc frumos.

— Oare de ce în jungla noastră nu trăieşte niciun elefant! se plânseră ei.

Elefanţii nu trăiesc aici. Singura specie din familia de elefanţi originara în continentul american este tapirul.

Din câte am văzut, tapirul este înrudit doar de departe cu elefanţii, întrucât, în afară de *acel* ciot de trompa, nu prea are nimic în comun cu ei. Când mă gândesc cât de periculoşi sunt şi cât râu pot produce elefanţii, mă bucur să ştiu că singurii elefanţi de pe continentul american sunt cei de la grădinile zoologice sau de la circuri. Fără prea multe animale sălbatice mari prin jur, fără rinoceri sau hipopotami, fără lei sau tigri care să primejduiască vieţile băştinaşilor, tribul kayapo deţine supremaţia asupra junglei. Cu toate că folosesc ca arme doar arcuri cu săgeţi, bâte din lemn şi lănci vârfuite cu os de jaguar, băştinaşii nu se tem de nimic când îşi croiesc cărăruile prin jungla.

În jungla braziliana sunt însa alte pericole. Nimeni nu poate tăgădui faptul că e un loc primejdios, şi asta nu din cauza fiarelor sălbatice sau a reptilelor, ci din cauza oamenilor sălbatici!

Câteodată, seara, din satul nostru se văd, în depărtare, dâre de fum. La căderea nopţii, o lumină pe cer anunţă că tribul care îşi spune „cei cu capetele rase” e prin apropiere. Ani de zile, aceştia au

împrăştiat groaza Un tot ţinutul, mai mult decât ar fi făcut-o elefanţii sălbatici sau leii. Crezi că e un motiv suficient de îngrijorare pentru băştinaşi şi misionari faptul ca în fiece moment ar putea să cadă victima unei ambuscade sau s-ar putea să le fie atacate casele?

Să-i „îmblânzeşti" pe aceşti oameni e o adevărată problemă. Lupta făţişă ar fi o modalitate, dar nu se încadrează în felul de lucru al misionarilor. Exista şi alte metode. Dacă ai vrea să îmblânzeşti un elefant din Africa sau Asia, cum ai proceda?

65

Aventuri în Ama-pnia în aceste ţări, se folosesc ca momeală elefanţii foarte bine antrenaţi, care îi ademenesc pe confraţii lor sălbatici către ţarcurile stăpânilor lor, unde sunt domesticiţi şi dresaţi astfel încât forţa şi inteligenţa lor sunt folosite în scopuri utile.

Şi misionarii folosesc astfel de „momeli". Misionarii preferă să-i trimită ca „momeală" pe acei băştinaşi cu care au o relaţie strânsă. Aceştia, la rândul lor, trebuie să-i cunoască bine pe misionari: cine sunt, ce au ei, cu ce se ocupă. Au la ei şi mici daruri, precum mărgele, chibrituri sau cârlige pentru pescuit. Uneori sunt îmbrăcaţi cu haine primite de la misionari, în caz de boală, ei pot dovedi beneficiile medicamentelor aduse de misionari. Mai au şi o carte pe care au învăţat să o citească la şcoala din cadrul misiunii. Cei mai buni pentru slujba aceasta de momire sunt oamenii care cred în Iisus şi îl urmează pe El, asemenea misionarilor care i-au îndrumat. Ei cânta cântece

Un pont de la îmblânzitorul de elefanţi despre Iisus şi trăiesc o viaţă asemenea Lui. Nu e lucru uşor să fii o astfel de momeală. Trebuie să fie curajoşi şi să fie vrednici de încredere.

Cum ne-am mai rugat pentru prietenii noştri kayapo care au plecat în direcţia acelor focuri din pădure! Şi cât de bucuroşi am fost când, poate după câteva săptămâni, s-au întors la noi, însoţiţi de alţi oameni sălbatici pe care nu îi mai văzusem niciodată!

Prietenii noştri care au auzit de Cristos şi au crezut în El îi aduc acum pe alţii la noi, oameni care nu au auzit niciodată de Dumnezeul care îi iubeşte. Oamenii „îmblânziţi" ai lui Dumnezeu îi aduc şi pe alţii la El. În Asia, elefantul sălbatic este adus în ţarc şi este domesticit. Cu mult mai minunat şi frumos este să vezi o persoană care, din duşman al lui Dumnezeu, devine prieten al Lui. Nu este acesta chiar modul de lucru al lui Dumnezeu în lumea aceasta mare şi sălbatică? Creştinii, urmaşii lui Iisus, sunt cei „domestici". Avem un Domn şi un Stăpân care

Ş-a ocupat chiar El de sălbăticia şi îndărătnicia noastră. Slujindu-L pe El, avem parte de bucurie şi împlinire. În I Ioan 4: 19 scrie că „noi îl iubim pentru că El ne-a iubit întâi". îl iubeşti pe Iisus? Dacă *da*, atunci cea mai importantă slujba care ţi s-a dat este să îi aduci şi pe alţii la El.

67

Aventuri în Atna-onia

Desigur, nu trebuie să spunem: „Uită-te la mine, eu sunt mai bun decât tine". Mai degrabă ar trebui să le vorbim despre Domnul nostru minunat şi să încercăm să-i conducem spre El, nu să-i tragem cu forţa. Nu putem să-i îmblânzim noi şi nici Domnul nu aşteaptă asta de la noi. Numai Cuvântul, puterea şi dragostea Lui pot să îmblânzească pe cineva. Partea noastră e doar să mergem afară şi să aducem oameni înăuntru, pentru *ca* mâna Domnului să-i atingă şi să-i îmblânzească.

În India, unii oameni se închină la un elefant alb, neobişnuit. Dar noi ştim că elefantul alb e doar un animal nefolositor şi bătrân. E mare, puternic, o creatură răzgâiată care mănâncă mâncarea stăpânului, cam 70 de kilograme pe zi, şi în rest nu face nimic. Datorită unei sanctităţi închipuite, elefantul acesta trăieşte o viaţă de lenevie şi plictiseală. Dacă ar trebui să fii un elefant, ai dori să fii un elefant alb?

Lucrează pentru Lsus, *Zi de zi*.

Slujeşte mereu, *neostenit*, *Supune-te doar lui Iisus*! *Slujeşte-L pe El*, *Loial*, *credincios*; *Munca ta pentru Iisus Nu o face nimenea*!

Un pont de la îmblânzitorul de elefanţi

Cu cât ploua mai mult, cu atât *broaştele se* simt mai bine şi *toată* lumea ştie *asta*.

Zi şi noapte, *cât e* iarna de lunga, mlaştina răsună de orăcăielile unui *cor imens de* broaşte!

Broscuţele ne arata calea

Am mai povestit întâmplarea asta, dar putem învaţă multe lecţii – în special de la micul şi straniul amic al nostru peste care am dat într-o zi, chiar în casa noastră.

— Vino repede, uite ce broască ciudata! mă strigă doña Eva din bucătărie. M-am dus, deşi nu fuga. În pădurile tropicale broaştele nu sunt ceva neobişnuit şi sunt o grămadă de specii diferite. În tribul teiyapo, vedem la tot pasul lucruri ciudate şi oameni ciudaţi. De data aceasta, chiar era o broască ciudată. Era neagră ca tăciunele şi neobişnuit de lătăreaţă… aducea parcă a clătită. *Dona* dădu cu presupusul că ar fi fost turtită. Ceea ce m-a surprins pe mine e faptul

că, turtită sau nu, *broasca* îşi ţinea bărbia ridicată!

Aventuri în Ama-onia broscuţele ne arată calea

I-am dat pace, iar *broasca a* sărit la întuneric, în spatele vedrei cu apă, unde nu era doar întuneric, ci şi răcoros.

— Las-o acolo, spuse doña Eva, îngăduitoare. E doar bucătărie şi, la urma urmei, şi broaştele trebuie să trăiască undeva.

Broscuţa noastră fusese, la început, o icră, din care se dezvoltase la stadiul de mormoloc negru, cât *o* bobiţă, şi apoi crescuse *aşa* cum era acum; din mlaştina de la marginea satului, unde îşi petreceau iarna alte mii de *surate* de-ale ei, ea ţopăise până la noi.

Pentru majoritatea locuitorilor junglei, iarna e o perioadă grea. Băştinaşii urăsc iarna. Broasca *ţestoasa are* noroc că poate intra în hibernare şi se trezeşte numai când soarele străluceşte din nou. Odată cu venirea iernii, greieraşul se întristează şi târâitul lui vesel încetează. Broaştele sunt aproape singurele vieţuitoare din junglă care se simt în largul lor. Cu cât plouă mai mult, *cu atât ele se simt* mai bine şi toată lumea trebuie să ştie asta. Zi şi noapte, cât e iarna de lungă, mlaştina răsună de orăcăielile unui cor imens de broaşte!

Un lucru interesant este că ele orăcăie „n-go n-go n-go", ceea ce în limba kayapo înseamnă „apă".

Când ploile încetează, mlaştinile încep să sece. Toate broaştele trebuie să se răspândească care pe unde pot, dacă vor să supravieţuiască. Aşa că pornesc toate în căutarea unor puţuri cu apă, care nu vor seca în timpul celor *şase* luni în care ploaia rămâne doar un vis frumos. Odată ce şi-au găsit un loc, îşi reiau orăcăitul obişnuit, cu toate că s-ar putea să se audă doar seara, după ce trece dogoarea zilei.

Nu o dată, în cutreierările mele prin junglă, m-am bucurat nespus de mult pentru broaştele iubitoare de apă. Fiind uscaţi de sete şi nezărind pic de apă împrejur, călăuzele noastre îşi ciulesc urechile doar – doar *ov* auzi până aud un orăcăit singuratic; acesta e indiciul că acolo se găseşte apă. Câinele latră când e nervos sau agitat. Pisica miaună când îi e foame sau o doare ceva. Cocoşul cântă ca să trâmbiţeze în toată lumea ce tip de treabă e el că *s-a* trezit cu noaptea în cap. Broasca orăcăie că a găsit apă sau în caz că vine ploaia şi vrea parcă să dea de ştire tuturor! într-adevăr, sărmana noastră broscuţă neagră, turtită se simţea în largul ei, pitită în spatele vedrei de apă.

Oricum, în cursul zilei, broasca ajunse în dormitor! Din când în când, vadra trebuia dusă la râu

Aventuri în Ama-pnia

Broscuţele ne arată calea şi reumplută cu apa proaspăta, ceea ce făcu din broscuţa obiectul unei expuneri publice nedorite. Din cauza aceasta, îşi începu expediţia în dormitor. Ni se păru ca profita de bunăvoinţa noastră, *aşa* că am luat o mătura şi, fără prea multe formalităţi, am poftit-o înapoi în bucătărie. În timp ce ţopăia la loc în cotlonul ei, broscuţa noastră arăta mai turtită şi mai strivită ca niciodată.

La lăsarea întunericului, am aprins lampa şi m-am aşezat să mănânc o supă din peşte fiert, bucuros că pot să aleg oasele la o lumina bună. Şi, ca să vezi! Apare iar broscuţa, zgâindu-se cu capul mai sus ca niciodată şi ţopăind pe lângă pereţi, în sufragerie!

Ce făcea acolo? O, prindea ţânţari! Teribile fiinţe sunt şi ţânţarii ăştia! Nu doar că înţeapă şi sug sânge, ci şi transmit malarie victimelor lor. După ce s-au săturat de supt toată noaptea, ziua se ascund prin crăpăturile zidurilor de lut. Iar broscuţa noastră, *era la* datorie, scoţându-i afară cu limba ei lungă. Dacă vedea unul la care nu ajungea cu limba, sărea şi îl prindea din aer.

— Draga de tine! am murmurat. Uite, ai fost necăjită şi fugărită, *dar* totuşi ai rămas neclintită, fără să porţi pică nimănui şi faci în continuare o treabă bună, în timp ce alţii trândăvesc!

De câte ori nu ne simţeam, eu şi doña Eva, necăjiţi şi frânţi când încercam să vorbim sau să facem ceva pentru Dumnezeu! le-ai simţit şi tu *aşa* vreodată, că eforturile nu îţi sunt apreciate, *să* nu mai vorbim de ţelurile tale neatinse?

Ascultă! Dacă o biată creatura cum e broscuţa asta nu se lasă descurajată, dacă nu îşi pleacă capul în faţa opresiunii şi nu renunţa la planurile ei de a face bine, dacă se menţine în formă chiar dacă totul în jur se prăbuşeşte şi nu osteneşte niciodată orăcăind: „Apa, apă, apă!”, atunci cu siguranţa putem şi noi să mai prindem la inimă. Domnul Iisus este apa vie şi El e gata şi în stare să sature orice suflet însetat care vine la El. Trebuie să spunem asta tuturor!

75

În unele încăperi, se auzeau mişunând nişte gândaci cât şoarecii de mari, iar în aer ţiuiau şi fâlfâiau din aripi liliecii, care îşi clădiseră o frumoasă împărăţie în spaţiul larg şi întunecat din casa goală.

Casa închisa

Misionarii îşi iau şi ei vacanţa. Ce bine e să revii în lumea

civilizata, după atâta vreme petrecută în sălbăticie! Să vezi din nou un poştaş, după ce ai locuit într-un loc unde trebuie să călătoreşti o lună de zile până la cel mai apropiat oficiu poştal! Să ai la micul dejun chifle cu unt şi ceai sau cafea la discreţie! Să stai la o masă acoperita cu faţa de masa albă ca zăpada şi să asculţi clinchetul fin al porţelanurilor elegante, în locul bocanelilor produse de cănile de tinichea şi de farfuriile smălţuite! E aşa de bine să petrecem câtva timp într-una din cele mai selecte zone ale Braziliei – e ca o pauză de la viaţa aspră din junglă, când mai

Aventuri în Ama-pnia luăm legătura cu câţiva prieteni brazilieni.

Uşa de la intrare e deschisă larg, în stilul brazilian, cât e ziua de lungă. Vecinii ne vizitează – să ne ureze bun venit. Stând împreună la o ceaşcă elegantă de cafea neagră, ei cercetează încăperea cu o privire de satisfacţie şi ne spun cât de bucuroşi sunt să vadă din nou casa deschisă şi plină de veselie, după ce atâta vreme fusese tăcută şi posomorâtă.

Da, chiar *aşa* era casă, când am ajuns noi. Închipuie-ţi numai sosirea noastră. Când deblocarăm poarta de afară, *aceasta* scârţâi din toate încheieturile, cerând parcă să fie unsă. Curtea era năpădită de buruieni, aşa cum numai la tropice se poate. Pietrele erau acoperite de o mâzgă alunecoasă din mâl şi muşchi. *Pe* măsură ce deschideam uşile din interiorul casei, răzbătea dinăuntru un miros de mucegai şi igrasie.

În unele încăperi, se auzeau mişunând nişte gândaci cât şoarecii de mari, iar în aer ţiuiau şi fâlfâiau din aripi liliecii, care îşi clădiseră o frumoasă împărăţie în spaţiul larg şi întunecat din casa goală.

Apoi, ne apucarăm să inspectam bagajele şi mobila făcută manual. „Veniseră furnicile albe? făcuse stricăciuni apa scursă

Casa închisă prin crăpăturile acoperişului? Lipsea ceva din casă?”

Scoteam, rând pe rând, exclamaţii de uşurare pe măsură ce descopeream că totul este, mai mult sau mai puţin, neatins.

În final, ne apucarăm să facem curăţenia de primăvară, în fiecare colţişor din casă. Doña Eva mătura voioasă, iar eu o urmam cu găleata şi făraşul. În timp ce munceam împreună, i-am povestit despre o altă revenire acasă.

— Era într-o duminică şi, înainte să înceapă să vină oamenii la serviciul divin de seară, abia apucasem să mătur în camera din faţă.

În timp ce se cânta primul imn, se auzi deodată un ţipăt:

„Cobra!” Ne oprirăm cu toţii din cântat, iar unul dintre puţinii bărbaţi kayapo care erau de faţă săgeta şarpele ce era încolă în acoperişul din stuf. După ce aruncă şarpele mort în spatele mesei predicatorului, omul îşi reluă locul şi noi ne continuarăm cântecele.

Nu trecu mult şi se auzi din nou acelaşi ţipăt şi, încă o dată, aşteptarăm până ce un alt şarpe fu executat. Nici acesta nu fu ultimul. În seara aceea, nu mai puţin de cinci şerpi fură ucişi în acoperişul acela vechi de paie!

Aventuri în Ama-pnia

Cât m-am bucurat a doua zi dimineaţă, când am putut să deschid toate uşile şi ferestrele, ca să intre aerul proaspăt şi lumina curata şi binefăcătoare a soarelui!

De când cu acea experienţa, am început să fiu foarte atent ori de câte ori deschideam uşile la o casă ce fusese închisă multă vreme. Acum ştiu la ce *să mă* aştept şi, de obicei, am la îndemână o bâtă zdravănă!

Doña Eva se gândi la o imagine, pe care o văzuse canava, în care Domnul Iisus stătea afară, lângă o uşă închisă, nu în zona tropicală, ci mai aproape de casă. Arăta ca uşa unei case, dar era, de fapt, uşa unei inimi. Iisus nu a-*ea* în mână o bâtă, ci un felinar.

Poate că locuinţele închise din regiunea unde locuieşti tu nu găzduiesc lucruri atât de oribile ca cele din ţinuturile întunecate ale Braziliei, dar inimile închise sunt peste tot la fel. În ele sălăşluiesc păcate şi taine cunoscute doar de cei care le deţin şi de Cel care sta la uşa inimii. Când fariseii au întrebat de ce ucenicii lui Iisus mănâncă fără să se spele pe mâini, Iisus Le-a răspuns: „Nu ce intră în gură spurcă pe om; ci ce iese din gură… Dar, ce iese din gură vine din inimă şi aceea spurcă pe om. Căci din inima ies gândurile rele, furtişagurile, mărturiile mincinoase, hulele. Iată lucrurile care spurcă pe om” (Matei 15: 11, 18 – 20).

„Lata Eu stau la uşă şi *bat* Dacă aude cineva glasul Meu şi deschide uşa, voi intra la el” (Apocalipsa 3: 20).

El aşteaptă să-l deschidem uşa, pentru că doreşte să îndrepte lucrurile, să locuiască în inima noastră şi să o curăţească, să o ocrotească şi să o umple de bucurie.

Casa închisă

Albinele trăiesc în scorburile copacilor şi circulă printr-o mică deschizătură în trunchiul copacului. Kintajuul face ce face şi le găseşte,

apoi dă-i bătaie!

Cum se ţine agăţat cu coada, labele din faţă îi rămân libere, putându-se ocupa de miere.

Odată intrata lăbuţa în scorbura copacului, nu mai *lese* de acolo goală.

Iată ce poate face un kinkaju!

Eram în concediu. Pădurile amazoniene erau departe şi, în loc de un drumeag îngust anevoie de străbătut, mă plimbam pe un trotuar aglomerat, în oraşul meu natal, pe malul râului Mersey. Deodată, m-am oprit şi m-am uitat în sus, la chipul de-a dreptul fascinant ce părea să-mi zâmbească de pe un panou uriaş de reclama. Era un animaluţ blânos din America de Sud.

Aventuri în Ama-pnia lată ce poate face un kinkaju un kinkaju simpatic, ocupând un loc onorabil, drept în luminile rampei, într-o reclama la răcoritoare, în Anglia.

Acea reclama generoasa făcea referire la alcool, iar kinkajuul stătea cocoţat acolo, cu un pahar între lăbuţe. Îmi păru cel puţin bizar să-*l văd* acolo, întrucât eram obişnuit să-l văd în habitatul lui natural din Brazilia, dar iată-l chiar în inima grandiosului Liverpool!

— Mâi, mâi! făcui eu. Cum ai reuşit, draga kinkaju? Hăt din America Centrala şi de Sud, până în Anglia! Şi încă postat la loc de cinste pe acest panou uriaş. După câteva luni de reclama, ajungi la fel de cunoscut precum un elefant sau o câmilă.

Sloganul reclamei era: „lata ce poate face un kinkaju!" Arata atât de drăguţ acolo, cu ochii lui mari şi cu blăniţa lui cafenie! Cu siguranţa o grămadă de băieţi şi fete au fost cuceriţi şi poate ca şi l-au dorit ca animal de companie. Ceea ce m-a deranjat a fost să-l văd alături de o bere – nu se cuvenea! Nu *era* locul lui acolo. Locul lui *era acasă*, în Brazilia. Şi ştiam şi cealaltă faţă a unui kinkaju – pe panou arăta simpatic – dar în *ţara* lui de baştină, în Brazilia, avea şi o alta faţă.

În Brazilia, „kinkaju" e doar unul dintre numele lui, folosite de băştinaşi. Unii îl numesc „krokrok". Alţii folosesc un echivalent al expresiei „se dă în vânt după dulce". Desigur, în junglă nu se găseşte *bere*, *dar* miere sălbatică e din belşug, iar el ştie să-i *dea de* urmă.

Albinele trăiesc în scorburile copacilor şi circulă printr-o mică deschizătură în trunchiul copacului. Kinkajuul face ce face

Aventuri în Ama-onia şi le găseşte, apoi dă-i bătaie! Cum se ţine agăţat cu *coada*, labele din faţa îi rămân libere, putându-se ocupa de miere. Odată intrata lăbuţa în scorbura copacului, nu mai iese de acolo goală.

Cu toate că am locuit mulţi ani în America de Sud, nu am văzut niciodată un Wntaju în acţiune. Nici indigenii nu reuşesc să-l prindă şi nici tu nu ai reuşi, chiar dacă ai locui acolo, pentru ca Wnfsajuul e animal nocturn. Doar noaptea este activ. Dacă ai vrea neapărat *să-l* vezi la lucru, ar trebui să-ţi petreci mai multe nopţi în pădure, cocoţat în copaci şi aşteptându-l cu o lanternă. Dacă ai vrea să-l fotografiezi, ai *o*, *ea* nevoie de un aparat foto cu blitz. Deşi pare să îi placă să fie expus pe acel panou, în lumina soarelui, Wnkajuul se simte mult mai bine la întuneric.

Iată ce poate face un kinkaju în pădurile unde trăieşte, el umblă doar noaptea, ca şi şobolanii, ţânţarii şi liliecii.

În reclamă este înfăţişat ca fiind unul ce se dă în vânt după dulciuri pentru că berea la care se face reclamă este dulce, în junglă, se dovedeşte că se dă în vânt şi după altceva, nu doar după miere. Interesul lui pentru scorburile copacilor nu se limitează doar la albine şi la mierea lor. În locuri asemănătoare sunt şi cuiburi de păsări, care se ascund acolo de ulii. Însă nu sunt deloc ferite aici de kinkajuul atât de inocent în aparenţă! Lăbuţele lui atât de pricepute să ţină o halbă de bere sau să scoată un fagure de miere pot şi să „vânture" păsările din cuib şi să le omoare, de să rămână doar penele de ele. Kinkajuul, pe lângă că e animal nocturn, e şi carnivor. Se dă în vânt după miere, dar nu se dă în lături nici de la carnea caldă, însângerată, exact ca şi un jaguar sau un uliu.

Nu prea sunt un admirator al kinkajuului. Îţi aminteşti cum am spus mai devreme că în junglă mai are şi o alta faţă? Când l-am văzut cum îmi zâmbea de pe acel poster uriaş, cu doi ochi de ştrengar, două urechi ca de elf şi două lăbuţe simpatice, mi-o venit să-i spun:

— Da, dar şi feţe ai tot două! Una, pentru oamenii care te văd şi te admiră, iar cealaltă, pentru victimele tale. Ai o faţă pentru reclamă, una cu totul diferită de cea de acasă. Eşti un înşelător cu două feţe!

Kinkajuul le poate crea o impresie foarte bună celor care nu ştiu cum este el, de fapt. Mulţi vor lua de bun mesajul reclamei

Aventuri în Ama-pnia şi vor crede că alcoolul le face bine. Cei care ştiu de cele două feţe însă se vor gândi că ceva nu miroase bine

acolo.

Kinkajuul *este* cea mai bună ilustraţie posibilă pentru industria de băuturi alcoolice. Exact *ca* şi un kinkaju, băuturile tari au două feţe: una sclipitoare, care îţi ia ochii, şi cealaltă, egoistă şi fără milă. Pe afiş, străluceşte. Pe *stradă*, *tace doar* prădăciuni. În reclamă se vede o faţă, iar acasă, o altă faţă, exact ca şi Mnfay uul!

Pentru ca o reclamă să fie convingătoare, trebuie să fie credibil. *Ceea ce se* evidenţiază cu litere *de-o* şchioapă şi în culori vii pe postere trebuie să fie dovedit şi în viaţa reală. Tot *aşa*, în viaţa creştinilor trebuie să se vadă puterea lui Dumnezeu. Nu se poate să spui una şi să faci alta. Dacă spui că crezi în Iisus Cristos, viaţa ta trebuie să dovedească acest lucru prin ceea ce spui sau faci. Trebuie să fii asemenea lui Iisus Cristos, Cel pe care pretinzi că L iubeşti, îl urmezi şi îl asculţi.

Oamenii au nevoie de mărturia noastră, însuşi Cristos ne-o porunceşte. Noi suntem cei care „facem reclamă" la iubirea, sfinţenia şi puterea Lui. Pentru *ca* lumea să ne creadă, trebuie să trecem testul sincerităţii.

Fii ca Iisus, *acesta-i cântul meu Oriunde ai fi*, *acasă sau nu Fii ca Iisus*, *din zori până la apus Eu doresc să fiu ca Iisust*

Test Ama-pnia

Test Amazon ia

1. Ce fel de creatură poate funcţiona *ca* dinam, baterie şi bobina de descărcare?

2. Câţi volţi poate produce?

3. Cine a zis: „Toată puterea Mi-a fost dată în cer şi pe pământ"?

4. Câte specii de fluturi trăiesc în jungla braziliană?

5. Conform povestirii, cât durează un ciclu de viaţă al muştei efemere albe?

6. De ce a venit Iisus pe pământ?

7. Ce animal are pe picioare nişte zimţi minusculi, asemănători cu dinţii unui ferăstrău?

8. Din ce familie de insecte face parte cosaşul?

9. Cine *are* cuvintele vieţii veşnice?

10. Cine este numit „leu! pământului", fără ca să fie însă feroce?

11. Cu ce fel de „cârlig 1 se ajută ca să se caţere în copaci?

12. Care dintre ucenici a fost un „cameleon"?

13. În care carte a Bibliei scrie: „[…] să alergăm cu stăruinţa în

alergarea care ne era înainte. Să ne uităm ţintă la Căpetenia şi Desăvârşirea credinţei noastre, adică la Iisus”?

14. Cât cântăreşte un ou de emu?

15. Cu ce se hrăneşte struţul?

16. Ce este neobişnuit la aripile struţului?

17. Struţul este rapid sau molcom?

18. Care animal are o carapace de culoarea frunzelor moarte din pădure?

19. Cine a trăit 969 de ani?

20. Unde îşi depun broaştele *ţestoase* ouăle?

21. Ce înseamnă cuvântul „martor”?

22. Care animal poate umbla pe sub apă?

23. Ce folosesc vânătorii ca să ademenească un tapir?

2 H. Ce înseamnă „orificiul prin care se ajunge până la inimă”?

25. Dacă credinţa vine în urma auzirii, auzirea de unde vine?

26. Care sunt cele două tipuri de cereale pe care le cultivă indienii amazonieni?

27. Cu ce vânează indienii amazonieni?

28. În I Ioan 4: 19 scrie despre cineva care ne iubeşte. Cine e acesta?

29. Ce fac broaştele pe durata iernii?

30. Ce îi place broaştei să mănânce?

31. Ce fel de boală transmit ţânţarii?

32. Cine este apa vie, care înviorează sufletele însetate?

33. Cu ce fel de şarpe periculos au avut de-a face misionarii?

34. Cine poate schimba inimile noastre păcătoase?

35. Cum i se mai spune la „krokrok”?

36. Despre ce animal se spune că „se dă în vânt după dulce”?

37. Ce mai mănâncă acesta, Tr> afară de miere?

38. Dacă eşti creştin, cu cine ar trebui să te asemeni prin purtarea ta şi pe cine trebuie să prezinţi oamenilor din jurul tău?

Răspunsuri

Răspunsuri

1. Tiparul electric.

2.500 *V*.

3. Iisus Cristos.

4.3*0.000* de specii.

5. Patru ore.

6. Să ne salveze de păcate.
7. Cosaşul.
8. Din familia lăcustelor.
9. Iisus Cristos.
10. Cameleonul.
11. Cu coada.
12. Iuda.
13. În Evrei.
14. Aproape o jumătate de kilogram.
15. Cu de toate.
16. Nu le foloseşte la zbor.
17. Rapid.
18. Broasca ţestoasa.
19. Metusala.
20. În nisip.
21. Mesager.
22. Tapirul.
23. Sare.
24. Ureche.
25. Din Cuvântul lui Dumnezeu.
26. Porumbul şi maniocul.
27. Cu arcul cu săgeţi.
28. Iisus/Dumnezeu.
29. Orăcăie.
30. Ţânţari.
31. Malarie.
32. Iisus Cristos.
33. Cobra.
34. Iisus Cristos.
35. Kinkaju.
36. Pentru că dă iama în stupii albinelor.
37. Păsări/carne.
38. Pe Iisus Cristos.

AMAZON. JUNGLĂ. AVENTURI!

Horace şi soţia lui ne însoţesc într-o călătorie prin pădurea tropicală din

Amazonia. *la* seama la cameleon, la tipar şi la broasca ţestoasă. Nici tapirul nu e lăsat pe dinafară, alături de alte animale interesante.

Pune-ţi mintea la contribuţie şi răspunde la chestionarul de la sfârşitul cărţii.

„Întreabă dobitoacele şi te vor învăţa”, a spus Iov. Ascultând de vechiul sfat înţelept, Horace şi doña Eva îşi dau seama că au învăţat multe din experienţele lor de prin pădurile tropicale amazoniene şi şi-au propus ca, prin intermediul acestei cărţi, să transmită şi altora o parte din ceea ce au învăţat ei.

Horace Banner a fost un pionier-misionar care a slujit în cadrul organizaţiei Unevangelised Field Mission (UFM Worldwide). A îndrăgit oamenii din pădurile tropicale amazoniene şi, pentru mai bine de patruzeci de ani, la chemarea lui Dumnezeu, şi-a pus viaţa la dispoziţia Domnului şi a lucrat cu populaţia kayapo. Horace şi soţia lui au dat *dowdă* de un curaj deosebit, de perseverenţă şi multă iubire, fiind primii misionari care au trăit în mijlocul acestor oameni sălbatici dintr-o comunitate tribală.